

YÖNETMELİK

Mersin Üniversitesinden:

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM
VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Mersin Üniversitesine bağlı enstitüler tarafından yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlar ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; Mersin Üniversitesine bağlı enstitülerde örgün eğitim, ikinci öğretim veya uzaktan öğretim yoluyla yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik; 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Akademik takvim: Lisansüstü eğitim-öğretim dönemlerinin başlama ve bitiş tarihleri ile başvuru, kayıt, sınav ve diğer önemli tarihleri içeren ve Senato tarafından onaylanan takvimi,
- ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- ALES eşdeğer puanı: Uluslararası sınavlar olan Graduate Record Examination Test (GRE)/Graduate Management Admission Test (GMAT)'te alınan ve Senato tarafından belirlenen ALES puanına eşdeğer puanı,
- Anabilim/anasanat dalı (ABD/ASD): 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Lisans Üstü Eğitim Öğretim Enstitülerinin Teşkilât ve İşleyiş Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde tanımlanan anabilim dalını ve anasanat dalını,
- Anabilim/anasanat dalı başkanı: Anabilim dalı başkanını/anasanat dalı başkanını,
- Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Öğrencinin bir dersi başarıyla tamamlayabilmesi için yapması gereken çalışmaların tamamını kapsayan ve öğrencilere kazandırılacak bilgi, beceri ve yetkinlikleri elde etmek için gerekli olan toplam iş yükünü temel alan sayısal değeri,
- Bilimsel hazırlık: Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin gerektiğinde eksikliklerini gidermek için yaz döneminin dâhil edilmediği en fazla iki yarıyıl süren ders tamamlama eğitimini,
- Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders ve tez dönemlerinde bilimsel konularda rehberlik etmek üzere EYK tarafından atanan en az tıpta uzmanlık, doktora veya sanatta yeterlik derecesine sahip öğretim elemanını veya 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacıyı,
- Dönem projesi: Tezsiz yüksek lisans eğitimi sırasında araştırılan ve/veya incelenen bilimsel bir konunun bilimsel araştırma raporu biçiminde sunulduğu proje çalışmasını,
- Enstitü: Üniversiteye bağlı ilgili enstitüleri,
- Enstitü Kurulu (EK): İlgili enstitü kurulunu,
- Enstitü Yönetim Kurulu (EYK): İlgili enstitü yönetim kurulunu,
- İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atfı yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- Müdür: İlgili enstitünün müdürünü,
- Öğrenci: Lisansüstü öğretim amacıyla enstitüye kayıtlı öğrenciyi,
- ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
- Özel öğrenci: Herhangi bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü programa kayıtlı olan ve kendi yükseköğretim kurumundaki hakları saklı kalmak kaydıyla çeşitli sebeplerle Üniversitenin veya diğer yükseköğretim kurumlarının lisansüstü programlarından ders alan öğrenciyi,
- Rektör: Mersin Üniversitesi Rektörünü,
- Seminer: Lisansüstü öğrencilerin hazırladıkları, bilimsel/sanatsal bir konunun incelenip irdelenmesine dayanan sözlü olarak sunulup değerlendirilen yazılı bir rapordan oluşan çalışmayı,
- Senato: Mersin Üniversitesi Senatosunu,
- Tez: Tezli yüksek lisans, doktora veya sanatta yeterlik eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel ve/veya sanatsal bir çalışmayı,

- s) TUS: Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavını,
 ş) Ulusal kredi: Bir lisansüstü dersin yarıyıl değeri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını,
 t) Uzmanlık alan dersi: Öğretim elemanının, danışmanlığını yaptığı lisansüstü öğrencisine bilimsel çalışma alanındaki bilgi, görgü ve tecrübelerini aktardığı, bilimsel etik hakkında bilgilendirdiği, çalışma disiplini ve güncel literatürde araştırma yapma becerisini kazandırdığı ve öğrencinin tez, sergi veya proje çalışmasının bilimsel temellerini oluşturan, Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülen teorik dersi,
 u) Üniversite: Mersin Üniversitesini,
 ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Lisansüstü programlar

MADDE 5- (1) Lisansüstü öğretim; tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşur.

(2) Birinci öğretimde tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik; ikinci öğretimde tezli yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans; uzaktan eğitimde ise tezsiz yüksek lisans programları yürütülür.

(3) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılmaz ve devam edilemez.

Lisansüstü programların açılması ve yürütülmesi

MADDE 6- (1) Açılacak lisansüstü programlar; güz ve bahar olmak üzere yarıyıl esasına göre düzenlenir. Program açma teklifleri Yükseköğretim Kurulunun ilgili kararları çerçevesinde, EK'nın önerisi, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile kesinleşir.

(2) İlgili ABD/ASD kurulunun talebi, EK'nın önerisi, Senato onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararıyla mevcut ABD/ASD'den farklı bir ad taşıyan bir başka lisansüstü program da açılabilir.

(3) EK'nın önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir ABD/ASD kurulabilir.

(4) İkinci öğretim lisansüstü programlarında tezli ve tezsiz yüksek lisans eğitimi Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslar çerçevesinde EK'nın önerisi, Senatonun onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile yürütülebilir.

(5) Kurumların ve kuruluşların uzman kadrolarını oluşturmaya yönelik olarak, ilgili kurum ve kuruluşlar ile Üniversite arasında eğitim veya iş birliği protokolü imzalanması halinde, bu kurum veya kuruluşta çalışan lisans diplomasına sahip adayların yüksek lisans programlarına, yüksek lisans diplomasına sahip adayların doktora programlarına kabulünde eğitim veya iş birliği protokolünde belirlenen koşullar geçerlidir.

(6) Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir.

Kontenjanların belirlenmesi ve ilan edilmesi

MADDE 7- (1) Enstitüler, öğrenci kabul edecekleri lisansüstü programların adlarını, Türkiye Cumhuriyeti ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanlarını, başvuru için gerekli belgeleri, son başvuru tarihini ve diğer hususları ilan edilmek üzere akademik takvimde belirtilen süreler içinde Rektörlük makamına sunarlar. Söz konusu ilan, her yarıyıl başlamadan önce verilir. İlan edilen kontenjanların dolmaması durumunda ABD/ASD başkanlığının talebi ve EYK kararı ile yeniden ilana çıkılabilir.

Başvuru ve kesin kayıt

MADDE 8- (1) Başvurular, ilan edilen tarihler arasında Üniversitenin resmî internet sitesi aracılığıyla yapılır.

(2) Lisansüstü programlara başvuru sonuçları, ilgili ABD/ASD tarafından değerlendirilir ve sonuç EYK ile kesinleştirilerek Üniversitenin internet sitesinde duyurulur. Lisansüstü programlara kayıt hakkı kazananların kesin kayıt işlemi, ilanda belirtilen tarihlerde olması koşuluyla istenen belgelerin aslının ya da onaylı örneğinin ilgili enstitüye adayın kendisi veya resmî vekilleri tarafından verilmesi suretiyle yapılır. Öğrenciliği kesinleşen adayların listesi, EYK kararı ile onaylanır. Süresi içerisinde yapılmayan kayıt işlemleri için sonradan yapılacak itiraz veya mazeret beyanları dikkate alınmaz.

(3) Gerçeğe aykırı beyana ve/veya sahte veya tahrif edilmiş belgeye dayalı olarak kesin kayıt yaptıranların kayıtları, programa kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir. Mezun olanların diploma dâhil tüm belgeleri de iptal edilir. Öğrenci katkı payı/öğrenim ücretleri geri ödenmez.

Yabancı uyruklu öğrencilerin kabulü

MADDE 9- (1) Yabancı uyruklu öğrenciler, ilgili ABD/ASD görüşü ve EYK kararıyla belirlenen kontenjan dâhilinde Senato tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda lisansüstü programlara kabul edilirler.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 10- (1) Bir yükseköğretim kurumunda yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıt yaptırmış öğrenciler, bağlı oldukları enstitü ABD/ASD başkanlığının uygun görmesi üzerine, akademik takvimde belirtilen tarihlerde ilgili enstitüye özel öğrencilik başvurusunda bulunabilirler. Başvuru talebi, ilgili ABD/ASD

tarafından kabul edilen ve EYK tarafından onaylanan öğrencilerin, özel öğrenci statüsünde aldığı ve başardığı lisansüstü derslerin denklik/muafiyet işlemleri, esas olarak kayıtlı oldukları enstitü ABD/ASD başkanlığı tarafından yürütülür.

Yatay geçiş ve değişim programları yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 11- (1) Üniversitedeki veya diğer bir yükseköğretim kurumundaki bir lisansüstü programda en az bir yarıyıllı başarı ile tamamlamış öğrenciler, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçiş yapılabilecek programlar, kontenjanlar ile başvuru koşulları ABD/ASD başkanlıklarının görüşü alınarak ABD/ASD kurulu kararı ile ilgili enstitüye bildirilir, EYK kararıyla kesinleşir ve ilan edilmek üzere Rektörlüğe bildirilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans hariç, yüksek lisans programlarında normal öğrenim süresinin son bir yılında; doktora/sanatta yeterlik programlarında ise normal öğrenim süresinin son iki yılında yatay geçiş yapılamaz.

(3) Yatay geçiş değerlendirmesi, ilgili ABD/ASD kurulu kararı ile enstitüye bildirilir. Yatay geçiş işlemi, ilgili EYK kararı ile kesinleşir.

(4) Yatay geçiş yoluyla kabul edilen öğrencilerin dosyası ilgili enstitüden istenir ve intibak işlemleri yapılır.

(5) ABD/ASD kurulu, ilgili öğrencinin başvurduğu programa intibakı sonrası ek dersler almasını önerebilir.

(6) Yatay geçiş yoluyla enstitüden ayrılan bir öğrencinin dosya muhteviyatı ise yatay geçiş yaptığı yükseköğretim kurumundaki enstitünün talebi sonrasında bir örneği alındıktan sonra gönderilir.

(7) Öğrenci değişim programlarına ilişkin uygulamalar, ilgili mevzuat ve Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde yürütülür.

Öğretim dili

MADDE 12- (1) Enstitü programlarında öğretim dili Türkçedir. EK'nın önerisi ve Senatonun kararı ile belirli programlarda belirlenen dersler Yükseköğretim Kurulu tarafından izin verilen dillerden birinde verilebilir. Sınavlar ve seminerler, belirtilen dillerden birinde yapılabilir ve tezler de yazılabilir.

(2) Ders, uygulama, tez yazımı ve sınavların yabancı dilde yapılabilmesi için ilgili öğretim üyelerinin, Yükseköğretim Kurulunun belirlediği şartlara sahip olmaları koşulu aranır.

Derslerin açılması ve yürütülmesi

MADDE 13- (1) Lisansüstü programlarda ilk kez açılacak dersler, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi, EK'nın kararı ve Senatonun onayıyla belirlenir.

(2) Lisansüstü programlardaki dersler, ABD/ASD'deki öğretim üyeleri tarafından verilir. Ancak ilgili ABD/ASD'de yeterli öğretim üyesinin olmadığı durumlarda, ilgili öğretim elemanının talebine istinaden, ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararının Üniversite Yönetim Kurulunca uygun görülmesi halinde doktora/sanatta yeterlik, tıpta uzmanlık veya dış hekimliğinde uzmanlık veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik diplomasına sahip öğretim görevlileri ve araştırma görevlileri ders verebilir. Gerekli görüldüğünde, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile Üniversite içinde yer alan diğer ABD/ASD'deki veya farklı yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki öğretim üyelerine de ders verdirilebilir.

(3) İlgili lisansüstü programda açılan dersler, zorunlu dersler ve seçmeli dersler olarak iki gruba ayrılır. ABD/ASD Kurul kararı ile derslerden; tezli yüksek lisans için en az bir en fazla iki ders, doktora veya sanatta yeterlik için en az bir en fazla üç ders zorunlu ders sayısı olarak belirlenir ve ilgili EK kararıyla kesinleşir.

(4) Uzmanlık alan dersi, Senato tarafından kabul edilen esaslara göre yürütülür. Ders dönemini tamamlayan ve tez dönemine geçen öğrencinin uzmanlık alan dersinden iki kez üst üste veya aralıklı üç kez başarısız olması durumunda enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Senato tarafından uygun görülmesi halinde bazı dersler sadece uzaktan öğretim veya hem uzaktan hem de örgün öğretim yoluyla yürütülebilir.

(6) Karşılıklı değişim programları çerçevesinde yurt içi ve yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınan lisansüstü dersler, EYK'nın kararı ile devam etmekte oldukları program için geçerli sayılır.

(7) Bir öğrenci, bir öğretim elemanından bir lisansüstü programda en fazla üç ders alabilir. Uzmanlık alan dersleri, seminer dersleri, Gelişim ve Öğrenme dersi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi ve Bilimsel Etik dersi bu kapsamda değerlendirilmez.

(8) Bir öğretim elemanı bir tezli/tezsiz birinci öğretim yüksek lisans programında bir yarıyıldaki teorik ve/veya uygulamalı toplamda en fazla üç lisansüstü ders açabilir. Ancak, aynı anda bir doktora programında ve/veya farklı bir tezli/tezsiz birinci öğretim yüksek lisans programında daha ders açacak öğretim elemanları için bu sayı en fazla beş olabilir.

(9) Bir öğretim elemanı bir yarıyıldaki uzaktan öğretim yüksek lisans programlarında ve ikinci öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında en fazla üç ders açabilir. Uzmanlık alan dersleri, dönem projesi dersleri, seminer dersleri, Gelişim ve Öğrenme dersi, Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersi, Bilimsel Araştırma Yöntemleri dersi ve Bilimsel Etik dersi bu kapsamda değerlendirilmez.

Kredilendirme

MADDE 14- (1) Bir lisansüstü dersin ulusal kredi değeri, o dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama (veya laboratuvar) saatinin yarısının toplamıdır. Ulusal kredi değeri yarım bir değer olarak oluşan

dersler için ulusal kredi değeri bir üst rakama yuvarlanır. Ders ve diğer faaliyetlerin AKTS olarak kredilendirilmesinde ise bir AKTS kredisi, yaklaşık 25 saatlik öğrenci çalışmasının karşılığı olarak hesaplanır.

(2) Tezli yüksek lisans programı en az 120 AKTS, tezsiz yüksek lisans programı en az 90 AKTS, doktora/sanatta yeterlik programı ise tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için en az 240 AKTS, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için en az 300 AKTS kredisi karşılığı olan çalışmalardan oluşur.

Danışman atanması ve danışman değişikliği

MADDE 15- (1) Enstitü ABD/ASD'lerin tezli yüksek lisans ve doktora/sanatta yeterlik programlarına kesin kayıt yaptırmış öğrenciler için öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, ilgili yarıyılın ders kayıt haftası içerisinde Üniversite kadrosunda bulunan bir öğretim üyesi ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile danışman olarak atanır.

(2) 2547 sayılı Kanunun ek 46 ncı maddesi kapsamında kısmi zamanlı olarak görevlendirilen en az doktora derecesine sahip araştırmacılar da tez danışmanı olarak seçilebilir. Ancak bu kişilerin danışman olarak görevlendirilebilmesi için öğrencinin talebi, ilgili araştırmacının yazılı beyanı, ABD/ASD önerisi ve EYK kararı şarttır.

(3) Üniversitede ilgili uzmanlık alanına ilişkin danışman niteliklerine sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde ABD/ASD önerisi ile EYK tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

(4) Enstitü ABD/ASD'lerin tezsiz yüksek lisans programına kesin kayıt yaptırmış öğrenciler için öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak, ilgili yarıyılın ders kayıt haftası içerisinde Üniversite kadrosunda bulunan bir öğretim üyesi veya ABD/ASD içerisinde yeterli öğretim üyesi yoksa doktora/sanatta yeterlik diploması olan bir öğretim görevlisi ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile danışman olarak atanır.

(5) Dış hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora/sanatta yeterlik programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için en az bir yüksek lisans tezi tamamlamış olmaları şartıyla, en az dört yarıyıl lisans ya da iki yarıyıl tezli yüksek lisans programında ders vermiş olmaları gerekir.

(6) Lisansüstü araştırmanın ya da çalışmanın niteliği birden fazla danışmanı gerektirdiği durumlarda, ABD/ASD kurulunun önerisi üzerine EYK, Üniversite içindeki aynı veya farklı bir ABD/ASD'den ya da yurt içi/yurt dışı bir başka yükseköğretim kurumundan ya da kadrosu yükseköğretim kurumları dışından olan en az doktora veya sanatta yeterlik derecesine sahip bir kişiyi ikinci danışman olarak atayabilir.

(7) Tezli yüksek lisans ve doktora programlarında öğretim üyesi başına düşen lisansüstü öğrenci danışmanlığı en fazla 14, tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde belirlenir. Bir öğrenciye tez için birden fazla danışman atanması durumunda, iki adet ikinci danışmanlığı bulunan öğretim üyesi, bir adet danışmanlığa sahip sayılır.

(8) Gerekli durumlarda öğrenci veya danışmanın talebi doğrultusunda gerekçeli ABD/ASD kurulu kararına dayanarak EYK danışman değişikliği yapabilir. Ancak önceki danışmanın yazılı oluru olmaksızın yeni danışman tarafından öğrenciye aynı konuda lisansüstü tez çalışması yaptırılamaz.

(9) İstifa eden, altı aydan fazla süreyle yükseköğretim kurumları dışında başka bir kurumda görevlendirilen öğretim üyesinin danışmanlığı kendiliğinden sona erer. Ancak tez dönemindeki öğrenciler için öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde üç aya kadar EYK kararıyla danışmanlık görevi uzatılabilir.

(10) Emekliye ayrılan veya yükseköğretim kurumları arasında yer değiştiren öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları öğrenci ders döneminde olduğu durumda sona erer. Ancak öğrenci tez döneminde ise öğrencinin ve danışmanın birlikte talebi halinde, süreç tamamlanıncaya kadar EYK kararıyla danışmanlık devam eder.

(11) Bir öğretim elemanı, bir veya birden fazla enstitüde aynı anda en çok üç ABD/ASD'de danışman olarak görev alabilir.

Ders kaydı, muafiyet, ders seçme ve ders tekrarı

MADDE 16- (1) Lisansüstü programlara kayıtlı olan öğrenciler, her yarıyıl için akademik takvimde belirtilen tarihlerde ve varsa adlarına tahakkuk eden katkı payını/öğrenim ücretini ödedikten sonra ders kayıt işlemlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Ders kaydını akademik takvimde belirtilen süreler içinde yaptıramayan bir öğrenci, eğitim-öğretim döneminin ilk haftası içinde mazeretini yazılı olarak ABD/ASD'ye bildirmesine müteakip, ABD/ASD kurulunun kararı sonrasında EYK tarafından uygun görülmesi halinde, varsa tahakkuk edecek katkı payını veya öğrenim ücretini ödeyerek ders kaydını yaptırabilir.

(3) Yabancı uyruklu öğrenciler, kayıtlı oldukları tezli, tezsiz ya da uzaktan öğretim programlarına ait Üniversite Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ücretleri ödeyerek kayıt işlemlerini yerine getirmek zorundadırlar.

(4) Öğrenciler ödemeleri gereken katkı payı, öğrenim ücreti, ders ücreti ve materyal ücretlerini ödemedikleri takdirde o dönem için kayıt yaptıramaz. Kendilerine öğrenci belgesi, staj yazısı, askerlik belgesi gibi belgeler verilmez ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ayrıca, öğrencinin kayıt yaptırmadığı bu süreler azami öğrenim süresinden sayılır.

(5) Yatay geçiş yoluyla veya lisansüstü programlar arası geçiş yaparak gelen veya aynı programdan daha önce ilişki kesilip tekrar kayıt hakkı kazanan öğrencilerin daha önce aldığı ve başarılı olduğu lisansüstü derslerin ya da

diğer faaliyetlerin/uygulamaların muafiyet işlemlerinde, üzerinden üç yıl geçmemiş olması koşulu aranır ve muaf tutulacak dersler, ilgili lisansüstü eğitimde asgari olarak alınması gereken kredili derslerin %50'sini geçemez. Ancak enstitüdeki zorunlu dersler, bu muafiyet hesabına dâhil değildir. Muafiyet hesabı sonrasında çıkabilecek küsuratlı notlarda virgülden sonra yer alan beş ve yukarı rakamlar en yakın üst tam sayıya, virgülden sonra yer alan dört ve aşağı rakamlar en yakın alt tam sayıya yuvarlanır. Muafiyet talebinde bulunacak öğrencilerin kesin kayıt tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde bir dilekçe ile birlikte şahsen ya da yasal temsilcileri veya noter onaylı özel vekâletname ile yetkilendirilmiş temsilcileri aracılığıyla ilgili enstitüye başvurmaları gerekir. Başvuru dilekçesinin ekine, daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ABD/ASD kurulunun teklifi üzerine ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde karara bağlanır. Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen doktora/sanatta yeterlik öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında aldıkları dersler için muafiyet talebinde bulunamazlar.

(6) Tezli yüksek lisansa kesin kayıt yaptıran öğrenci, almakla yükümlü olduğu Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik derslerinden muaf olmak için enstitüye kesin kayıt tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde muafiyet isteğini belirten bir dilekçe ile birlikte şahsen veya resmî vekiller aracılığıyla başvurabilir. Başvuru dilekçesinin ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde derslerin hangi tarihte alındığına bakılmaksızın karara bağlanır.

(7) Doktora/sanatta yeterlik programına kesin kayıt yaptıran öğrenci, almakla yükümlü olduğu Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerinden muaf olmak için kesin kayıt tarihinden itibaren beş iş günü içerisinde muafiyet isteğini belirten bir dilekçe ile birlikte şahsen veya resmî vekiller aracılığıyla ilgili enstitüye başvurabilir. Başvuru dilekçesinin ekine daha önce öğrenim görülen yükseköğretim kurumu tarafından onaylanmış ders içerikleri ve öğrenim belgesinin (transkript) eklenmesi gerekir. Muafiyet talebi, ilgili EYK tarafından beş iş günü içerisinde derslerin hangi tarihte alındığına bakılmaksızın karara bağlanır.

(8) Akademik takvimde belirtilen ders kayıt süresi içinde, danışman onayı ile ders olarak ilgili programa kayıt yaptıran bir öğrenci, yine danışmanın uygun görüşünü alarak, o yarıyılın lisansüstü öğretim programında açılan farklı dersleri ekleyebilir ya da aldığı bazı dersleri çıkarabilir. Ders kayıt süresinin bitmesiyle birlikte seçilen lisansüstü dersler artık kesinleşmiş sayılır.

(9) Öğrenciler, ilgili ABD/ASD kurulları tarafından belirlenen zorunlu derslerden başarısız oldukları takdirde bu zorunlu dersleri tekrar almak mecburiyetindedirler. Seçmeli derslerden başarısız olan öğrenciler ise, aynı dersleri tekrar alabilecekleri gibi bunların yerine danışman onayıyla bu derslere eşdeğer kabul edilen başka seçmeli dersleri de alabilirler. Yeni alınan seçmeli ders başarısız olunan bir önceki seçmeli dersin yerine sayılır.

Derslere devam zorunluluğu ve sınavların değerlendirilmesi

MADDE 17- (1) Teorik ve uygulamalı derslere devam mecburiyeti vardır. Öğrenci, derslerin en az %70'ine devam etmek zorundadır.

(2) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, sözlü, uygulamalı ve/veya kâğıt ortamında eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin işlemler Yükseköğretim Kurulunun belirlediği esaslara göre yürütülür.

(3) Lisansüstü programlarda yeterlik, tez izleme veya tez savunma sınavları, salt çoğunluğun fiilen sınavda yer alması şartıyla, ABD/ASD üzerinden ilgili enstitüye geçerli bir mazeret sunarak katılamayacağını beyan eden diğer jüri üyesinin/üyelerinin bulunduğu mekândaki sesli ve görüntülü iletişim teknolojileri kullanılarak da yapılabilir. Bu durumlarda sınava fiilen katılamayan jüri üyesinin değerlendirme sonucunun ilgili enstitüye on iş günü içerisinde gönderilmesi gerekir.

(4) Yarıyıl sonu ve bütünlüme sınavları akademik takvimde belirtilen tarih aralığında olmak üzere öğrenci bilgi sistemine işlenir ve bütünlüme sınavından sonra öğrencilerin son notlarını gösteren sınav sonuç listesi öğretim elemanı tarafından imzalanarak tek nüsha halinde ilgili ABD/ASD'ye teslim edilir. Süresi içerisinde girilemeyen notlar için öğretim elemanının gerekçeli dilekçesi ile ABD/ASD kurulunun kararı sonrasında EYK kararıyla not girişi yapılır.

Sınav notuna itiraz

MADDE 18- (1) Öğrenci; ilgili dersin sınav sonuçlarının ilanından itibaren üç iş günü içinde bağlı olduğu ABD/ASD'ye dilekçe ile başvurarak sınav kâğıdının yeniden incelenmesini isteyebilir. ABD/ASD maddi bir hata yapıp yapılmadığının belirlenmesi için sınav kâğıdını ilgili dersin sorumlu öğretim elemanına inceletir ve sonucu öğrenciye tebliğ eder.

(2) Öğrenci maddi hata itirazına karşı yapılan inceleme sonucunun kendisine tebliğinden itibaren üç iş günü içerisinde bağlı olduğu ABD/ASD'ye başvurarak kâğıdının esastan incelenmesini talep edebilir. İlgili EYK tarafından belirlenen, sorumlu öğretim elemanı dışında, ilgili ABD/ASD öğretim elemanlarından oluşan en az üç kişilik komisyon, cevap anahtarı ve/veya diğer sınav kâğıtları ve dokümanları ile karşılaştırmalı olarak esastan inceleme

yapar. Not değişiklikleri ilgili EYK kararı ile kesinleşir. Not değişikliği ile ilgili kurul kararı, ilgili ABD/ASD'ye bildirilir.

(3) Öğrenci bilgi sisteminde açıklanan başarı notlarında herhangi bir maddi hatanın yapılmış olduğunun belirlenmesi halinde, dersin öğretim elemanı ilgili ABD/ASD'ye başvurarak düzeltme talebinde bulunur. Bu talep, ilgili ABD/ASD tarafından değerlendirilir. Eğer varsa not değişikliği veya düzeltmeler ilgili EYK'da görüşülüp karara bağlanır. EYK kararı ilgili ABD/ASD'ye bildirilir.

Başarı notu

MADDE 19- (1) Sınavlar 100 üzerinden verilen puanlar ile değerlendirilir.

(2) Öğrencilerin başarı notunun hesaplanmasında mutlak değerlendirme sistemi kullanılır.

(3) Bir lisansüstü dersinden başarılı sayılmak için, o dersin yarıyıl sonu/bütünleme sınavı notunun tezli ve tezsiz yüksek lisans programları için 100 puan üzerinden en az 70 puan; doktora ve sanatta yeterlik programlarında ise 100 puan üzerinden en az 80 puan olması gerekir.

(4) Notların değerlendirilmesine ilişkin esaslar şunlardır:

a) Öğrencinin ders başarı notu, bunların karşılığı olan harf notu, katsayısı ile bu notların başarı değerlendirmesi aşağıda gösterilmiştir:

<u>Başarı Notu</u>	<u>Harf Notu</u>	<u>Katsayı</u>	<u>Başarı Değerlendirmesi</u>	
			<u>Yüksek Lisans</u>	<u>Doktora/Sanatta Yeterlik</u>
90-100	AA	4,00	Başarılı	Başarılı
80-89	BA	3,50	Başarılı	Başarılı
70-79	BB	3,00	Başarılı	Başarısız
65-69	CB	2,50	Başarısız	Başarısız
60-64	CC	2,00	Başarısız	Başarısız
55-59	DC	1,50	Başarısız	Başarısız
50-54	DD	1,00	Başarısız	Başarısız
40-49	FD	0,50	Başarısız	Başarısız
0-39	FF	0	Başarısız	Başarısız
0	F1, F2	0	Başarısız	Başarısız

b) Diğer notlar şunlardır:

1) F1 notu; öğrencinin yarıyıl içinde derse devam koşulunu yerine getirmemesi nedeniyle yarıyıl sonu sınavına giremeyeceği durumlarda verilir. Öğrenci dersi tekrar aldığı anda devam koşulu aranır.

2) F2 notu; öğrencinin yarıyıl içinde derse devam koşulunu ve dersin diğer gereklerini yerine getirdiği ancak yarıyıl sonu sınavına girebileceği halde sınava girmediği durumlarda verilir.

3) SR (Süren Ders) notu; eğitim-öğretim süresi içinde henüz notlandırılmamış dersleri alan öğrencilere verilir.

4) SD (Sorumluluęu Düşer) notu; kapatma, değiştirme ve benzeri uygulamalar ile öğrencinin sorumluluğu dışında kalan daha önce başarısız olduğu dersler için verilir. Bu dersler ortalamaya girmez ve öğrencinin son başarı durumunu gösterir çizelgede dikkate alınmaz.

5) MF (Muaf) notu; muaf edilen dersler için verilir.

6) DB (Dersi Bırakma) notu; ders seçimi yaptığı halde seçtiği derse devam etmek istemeyen ve dersi bırakmak isteyen öğrencilere verilir. Öğrenci, eğitim-öğretim başladığı ilk dört hafta sonuna kadar dersten çekilebilir.

7) BL (Başarılı) notu; not ortalamasına katılmayan derslerden başarılı olan öğrenciye verilir.

8) BZ (Başarısız) notu; not ortalamasına katılmayan derslerden başarısız olan öğrenciye verilir.

Kayıt dondurma

MADDE 20- (1) İlgili yarıyıl için eğitim-öğretim başladığı ilk dört hafta içerisinde talep etmeleri üzerine öğrenciler, aşağıda belirtilen nedenlerden en az birinin varlığı halinde ilgili ABD/ASD kurulu ve EYK kararıyla yarıyıl esasına göre kayıt dondurulabilir:

a) Öğrencinin sağlık kurulu raporları ile belgelenmiş en az otuz gün süreli sağlıkla ilgili mazeretinin olması.

b) İkametgâhın bağlı bulunduğu en büyük mülki idare amirince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartı ile tabii afetler nedeniyle öğrencinin öğrenimine ara vermek zorunda kalmış olması.

c) Öğrencinin yabancı dil öğrenmek amacıyla yurt dışına gideceğini belgelemesi.

ç) Öğrencinin tutukluluk hali.

d) İlgili mevzuat hükümlerine göre öğrencinin, yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası almasını gerektirmeyen mahkûmiyet hali.

e) Öğrencinin hangi nedenle olursa olsun, tecil hakkını kaybetmesi veya tecilinin kaldırılması suretiyle askere alınması.

f) İlgili EYK tarafından haklı ve geçerli kabul edilebilecek diğer nedenlerin ortaya çıkması.

(2) Azami kayıt dondurma süresi; bilimsel hazırlık programında bir yarıyıl, tezli ve tezsiz yüksek lisans iki yarıyıl, doktora/sanatta yeterlikte dört yarıyıldır. Askerlik, tutukluluk ve mahkûmiyet durumlarında ise, bu hallerin süresi kadardır.

(3) Yabancı dil öğrenmek amacıyla kayıt dondurarak yurt dışına giden öğrencilerin dil eğitimi aldığına dair belgelerle yurt dışına giriş ve çıkış tarihlerini gösteren pasaport kayıtlarını ilgili enstitüye ibraz etmemeleri halinde yapılan kayıt dondurma işlemi EYK kararı ile iptal edilir.

(4) Bir öğrencinin kayıt dondurma işleminin iptali için eğitim-öğretimin başladığı ilk dört haftanın son iş gününe kadar ilgili enstitüye yazılı olarak başvuru yapması gerekir. Kayıt dondurma işlemi ilgili ABD/ASD kurulu ve EYK kararıyla iptal edilerek aynı yarıyıldaki kayıtla öğrenci derslere devam edebilir.

İlişik kesme

MADDE 21- (1) Aşağıda belirtilen durumlarda, ilgili EYK kararıyla öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir:

- Bu Yönetmelikte yer alan, kayıt olduğu programın yükümlülüklerini yerine getirmeyenler.
- Azami öğrenim süresi içinde eğitimini tamamlayamayanlar.
- 2547 sayılı Kanununun 54 üncü maddesine göre yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası alanlar.
- Üniversiteye kayıt-kabul koşullarını yerine getirmediği sonradan anlaşılanlar veya kayıt esnasında sunduğu belgelerin veya verdiği bilgilerin yanlış ya da eksik olduğu tespit edilenler.

(2) Öğrencilerin Üniversite ile ilişkilerinin kesilmesi kendi ayrılma talepleri üzerine de olabilir. Bu takdirde öğrencilerin kayıtlı oldukları enstitüye yazılı olarak başvurmaları yeterlidir.

(3) İlişikleri kesilen öğrencilerin ödemiş oldukları harç ve kayıt ücretleri iade edilmez.

Tebliğat

MADDE 22- (1) Her türlü tebligat imza karşılığı elden teslim şeklinde, öğrencinin adrese dayalı nüfus kayıt sistemindeki adresine yazılı olarak veya tebligata elverişli bir elektronik adres vererek bu adrese tebligat yapılmasını isteyen öğrenciye elektronik yolla yapılır. Bu yollarla tebliğin mümkün olmadığı durumlarda tebliğ varakasının öğrencinin kayıtlı olduğu enstitüde ilan edilmek suretiyle tebligat tamamlanmış sayılır.

(2) Adrese dayalı nüfus kayıt sistemindeki bilgilerin güncellenmesi öğrencinin sorumluluğundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Tezli yüksek lisans programının kapsamı

MADDE 23- (1) Tezli yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan, lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlar ile lisans çalışmalarını yurt dışında tamamlamış ve diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Tezli yüksek lisans programının amacı

MADDE 24- (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama, sanat alanında sanat yapıtlarını yorumlama, değerlendirme ve üretme yeteneği kazanmasını sağlamaktır.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 25- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adaylar tezli yüksek lisans programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

- Adayların lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.
- Lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Adayların geçerli olan ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 55 puandan az olmamak koşuluyla ABD/ASD tarafından ilan metninde belirtilen ALES veya eşdeğeri puana sahip olmaları gerekir. Ancak;

1) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'lere öğrenci kabulünde,

2) Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında,

ALES şartı aranmaz.

ç) (c) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamındaki adayların değerlendirme işlemleri için;

1) Mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilir ve bu koşul ilgili programın şartlarında ilan edilir.

2) Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

3) Bu adayların ALES puanı, puan türüne bakılmaksızın 70 olarak hesaplamalara dâhil edilir.

d) Yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; Senato tarafından belirlenen esaslara göre belgelemeleri gerekir.

e) İlgili ABD/ASD kurulu gerekli görmesi halinde adaylardan portfolyö, niyet mektubu, referans mektubu veya yabancı dil belgesi gibi ek belgeler talep edebilir. Başvuru için gerekli ek belgeler ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile onaylanarak ilan edilir.

f) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD için öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularda Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,
2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,
3) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,
başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

g) Tezli yüksek lisans programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 26- (1) Başvurularda, öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(2) Tezli yüksek lisans programlarına başvuran adayların kabulü ilgili ABD/ASD tarafından aşağıdaki yöntemlerden biri kullanılarak gerçekleştirilir:

a) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her aday için; lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES veya eşdeğer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i esas alınarak tezli yüksek lisans giriş puanı hesaplanır. Tezli yüksek lisans giriş puanı en az 65 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleşmeye hak kazanırlar. Tezli yüksek lisans giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirlenir.

b) Başvurularda ALES veya eşdeğer puanının %70'i ve lisans mezuniyet not ortalamasının %30'u dikkate alınarak tezli yüksek lisans giriş puanı hesaplanır. Tezli yüksek lisans giriş puanı en az 65 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleşmeye hak kazanırlar. Tezli yüksek lisans giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirlenir.

(3) Güzel Sanatlar Enstitüsü bünyesindeki programlara başvurularda; her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her aday için lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak tezli yüksek lisans giriş puanı hesaplanır. Tezli yüksek lisans giriş puanı en az 65 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Yüksek lisans giriş puanları eşit olan adaylardan lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(4) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi üzerine EYK kararı ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörün onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 27- (1) Tezli yüksek lisans programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar, ilgili enstitü tarafından istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneğini akademik takvimde belirtilen tarihlerde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 28- (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara, eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini kabul edildikleri programdan farklı alanlarda almış olan adaylar.
b) Lisans derecesini kabul edildikleri Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans derslerinden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı, ilgili ABD/ASD kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisansı olmayan programlar için ise ABD/ASD kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturulabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, tezli yüksek lisans programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile tezli yüksek lisans programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra tezli yüksek lisans programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, tezli yüksek lisans not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 29- (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıran yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler ile azami süreler içerisinde tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi, uzmanlık alan dersi ve tez çalışmasından oluşur. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla, seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur.

(3) Tezli yüksek lisans programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve tezli yüksek lisans programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(4) Tezli yüksek lisans programına kayıtlı öğrencilerin Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik derslerini almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri seçen öğrenciler başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Bu dersleri başarı ile tamamlayamayanlar tez savunma sınavına alınmazlar.

(5) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(6) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(7) Öğrenci, ilgili programa kayıt yaptırmadan önce Üniversite içindeki ve diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki başka bir programdan almış olduğu ve üzerinden üç yıl geçmemiş olan derslerini, danışmanın ve ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kayıtlı olduğu programda saydırabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin hiçbir şekilde %50'sini geçemez. Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Bilimsel Etik dersleri muafiyet hesabına dâhil değildir.

(8) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun 100 tam puan üzerinden en az 70 olması gerekir. Uzmanlık alan ve seminer dersleri için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

Tez önerisi ve tezin sonuçlanması

MADDE 30- (1) Yüksek lisans programına kayıtlı bir öğrencinin, seminer dersinden başarılı olması kaydıyla araştırma konusunu içeren tez önerisi, danışmanın görüşü üzerine, en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar ilgili ABD/ASD kurulu tarafından enstitüye iletilir ve EYK kararı ile kesinleşir. Tez önerisine ilişkin değişiklikler, ABD/ASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile yapılır.

(2) Öğrenci, tezini Senato tarafından belirlenen esaslara uygun biçimde yazmak ve belirlenen tarihte jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Öğrencinin tezini savunabilmesi için savunmaya alınacağı dönemin uzmanlık alan dersinden başarılı olması gerekir. Aksi takdirde, azami süresini aşmaması koşuluyla uzmanlık alan dersinden başarılı olduğu dönemi beklemesi gerekir. Öğrenci, yüksek lisans tezini savunmadan önce, eğer düzeltme verildiyse düzeltmeyi de tamamlayarak tezini danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin

görüşü ile birlikte tezi enstitüye teslim eder. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alarak danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(3) ABD/ASD kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri başka bir yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olmak üzere üç veya beş asıl ve yine en az biri yurt içi/yurt dışı başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Zorunlu hallerde tez sınavına katılmayan jüri üyeleri yerine yeni jüri üyeleri atanabilir.

(4) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile tez savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Dilekçe ile mazeretini tez savunma sınavının yapılacağı günden en geç bir gün önce beyan eden asıl üye/üyeler yerine yedek üye/üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün ilgili enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden tez savunma sınavına alınır. EYK'ya mazeret sunmayan veya mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yaparak tez hakkında jüri üyelerinin raporlarını da dikkate alarak salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik önerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi üzerine ABD/ASD kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(6) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde gerekli düzeltmeleri yapmak suretiyle tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans programının gerekli ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerinin yerine getirilmiş olması kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencilerin, takip eden dönem içerisine denk gelmesi durumunda ikinci tez savunmasına girebilmeleri için ilgili yarıyla kayıtlı olmaları gerekir.

(8) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı, aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

Diploma

MADDE 31- (1) Tez sınavında başarılı olmak ve varsa Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine ilgili ABD/ASD kurulunun kararı ve EYK onayı ile tezli yüksek lisans diploması verilir. EYK, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve bu durumu belgeleyen öğrenciye Senato tarafından belirlenen esaslara göre yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Tezsiz yüksek lisans programının kapsamı

MADDE 32- (1) Tezsiz yüksek lisans programı; en az dört yıl süreli bir yükseköğretim kurumundan lisans diploması veya buna eşdeğer bir derece almış ve öğretim görmüş olanlar ile lisans çalışmalarını yurt dışında

tamamlamış ve diploma denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Tezsiz yüksek lisans programının amacı

MADDE 33- (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı; öğrenciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı uzaktan öğretim yoluyla veya ikinci lisansüstü öğretim olarak da yürütülebilir.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 34- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk ve yabancı uyruklu adaylar tezsiz yüksek lisans programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; Senato tarafından belirlenen esaslara göre belgelemeleri gerekir.

(3) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabul şartları, ilgili ABD/ASD kurulu önerisi üzerine EYK tarafından belirlenir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 35- (1) Başvurularda, öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına başvuran adayların kabulü ilgili ABD/ASD tarafından aşağıdaki yöntemlerden biri kullanılarak gerçekleştirilir:

a) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat sınav değerlendirilmesi yapılır. Mülakat sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her aday için; lisans mezuniyet not ortalamasının %75'i, mülakat sınav sonucunun %25'i esas alınarak tezsiz yüksek lisans giriş puanı hesaplanır.

b) Mülakat yapılmadığı durumlarda ise, adaylar mezuniyet not ortalamasına göre sıralanır.

(3) Tezsiz yüksek lisans giriş puanı en az 50 olan adaylar ilgili ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, öncelikle program tercih sırasına, sonra da puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından kontenjan sayısının en fazla iki katına kadar yedek aday ilan edilir.

(4) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörün onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 36- (1) Tezsiz yüksek lisans programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar ilgili enstitü tarafından istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneğini akademik takvimde belirtilen tarihlerde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Süresi içinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar kayıt haklarını kaybederler. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 37- (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adaylara eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans derecesini kabul edildikleri tezsiz yüksek lisans programından farklı alanlarda almış olan adaylar.

b) Lisans derecesini kabul edildikleri Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans programlarından en az üç, en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisansı olmayan programlar için ise ABD/ASD kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturulabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık programı derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile tezsiz yüksek lisans programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra tezsiz yüksek lisans programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, tezsiz yüksek lisans not ortalamasında hesaba katılmaz.

(6) Uzaktan öğretim tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 38- (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, 90 AKTS karşılığı olan toplam otuz ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az on adet ders ile bir dönem projesi dersinden oluşur.

(3) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 70 olması gerekir. Dönem projesi dersi kredisiz olup bu dersi alan öğrenciler başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(4) Program kapsamında alması gereken zorunlu, seçmeli dersler ve dönem projesini alan öğrencilere ikinci yarıyılın sonunda başarısız olunan en fazla üç ders için ayrıca sınav hakkı tanınır. Bu sınavlar ilgili yarıyıl sonu sınavlarını takip eden on iş günü içinde yapılır.

(5) Öğrenci dönem projesi dersini en erken ikinci yarıyıldan, en geç üçüncü yarıyıldan almak ve dönem projesini, EK tarafından belirlenen esaslara göre yazılı bir rapor halinde aldığı yarıyıl sonunda vermek zorundadır.

(6) Öğrenci alacağı derslerin en çok üç tanesini, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla, lisans derslerinden seçebilir. Lisans dersleri, programı tamamlamak için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(7) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş için başvuru yapabilirler. ABD/ASD, bu başvuruları kendi belirleyeceği öğrenci sayısı ve tezli yüksek lisans programı için belirlenen asgari koşullar dâhilinde değerlendirerek kabul veya ret edebilir. Kabul edilenlerin tezli yüksek lisans programına geçişi, ilgili ABD/ASD kurulunun teklifi ve EYK onayıyla kesinleşir. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler, ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararıyla tezli yüksek lisans programında alınması gereken derslerin yerine sayılabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, tezli yüksek lisans programında asgari olarak alınması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

Diploma

MADDE 39- (1) Alınması gereken kredili derslerini ve dönem projesini tamamlayan tezsiz yüksek lisans öğrencisine ilgili ABD/ASD kurulunun kararı ve EYK onayı ile bir tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü ABD/ASD programının Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye Senato tarafından belirlenen esaslara göre yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Doktora Programı

Doktora programının kapsamı

MADDE 40- (1) Doktora programı; bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına sahip olanların, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapılan diş hekimliği, eczacılık, veteriner ve tıp fakültesi mezunları ile Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olanların, yurt dışında lisans veya tezli yüksek lisans çalışmalarını tamamlamış ve diplomasının denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olanların başvurabileceği bir programdır.

Doktora programının amacı

MADDE 41- (1) Doktora programının amacı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin; bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 42- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ve yabancı uyruklu adaylar doktora programlarına kabul edilir.

(2) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans veya yüksek lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapılan diş hekimliği, eczacılık, veteriner ve tıp fakültesi mezunları ile Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olanlar, yüksek lisans diplomasına sahip olmadan doktora programlarına başvurabilirler. Bu adayların lisans not ortalamalarının 100 üzerinden en az 65 olması gerekir. Yüksek lisans diplomasına sahip olan adayların yüksek lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 75, lisans diploması ile doktora programına başvuran adayların lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 olması gerekir.

ç) Adayların geçerli olan ALES'ten başvurdukları programın puan türünde tezli yüksek lisans derecesi ile doktora programına başvurularında 55, lisans derecesi ile doktora programına başvurularında ise 80 puandan az olmamak koşuluyla ABD/ASD tarafından ilan metninde belirtilen ALES veya eşdeğer puanına sahip olmaları gerekir. Ancak; doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diş hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemlerinde mezun olduğu lisansüstü programa girişteki puan türü veya uzmanlık alanı dikkate alınmaksızın, ALES puanı 70 olarak kabul edilir ve bu koşul ilgili programın şartlarında ilan edilir. Ayrıca bu adaylar, daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından farklı bir alanda da başvuru yapabilir.

d) Yüksek lisans derecesiyle doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, ALES veya eşdeğer puanının yanı sıra lisans veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat ve/veya yazılı sınav sonucu esas alınır. Doktora programına başvuru için adayların referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri istenmesi durumunda ilgili enstitüye teslim etmesi gereklidir.

e) Doktora adaylarının ana dilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan almaları zorunludur.

f) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve TUS'tan alınmış en az 50 temel tıp puanına veya sayısal puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (diş hekimliği ve veteriner fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) ve sayısal puan türünde en az 55 ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, TUS'ta temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Yüksek lisans derecesiyle temel tıp bilimlerinde doktora başvuracak olanların doktora programlarına kabulünde, temel tıp puanı veya ALES veya eşdeğer puanının yanı sıra lisans veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu esas alınır. Doktora programına başvuru için adayların referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri ilgili enstitüye teslim etmeleri gereklidir.

g) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; Senato tarafından belirlenen esaslara göre belgelemeleri gerekir.

ğ) Doktora programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 43- (1) Başvurularda, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(2) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için;

a) Lisans diploması ile başvuranlar için, lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES veya eşdeğer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

b) Yüksek lisans diploması ile başvuranlar için; lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, ilgili puan türünde ALES veya eşdeğer puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(3) Hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans eğitimi yapılan diş hekimliği, eczacılık, veteriner ve tıp fakültesi mezunları ile Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında uzmanlık yetkisi kazanmış olan ve doğrudan doktora programına başvuran adaylar için, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 100 tam puan üzerinden 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için lisans mezuniyeti not ortalamasının %25'i, ilgili puan türünde ALES puanının veya temel tıp puanının %50'si, mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i alınarak doktora giriş puanı hesaplanır.

(4) Doktora giriş puanı, lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar, ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Doktora giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES puanı

yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(5) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürün önerisi ile Üniversite içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörün onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 44- (1) Doktora programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar ilgili enstitü tarafından istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneğini akademik takvimde belirtilen tarihlerde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 45- (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

b) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri doktora programından farklı bir alanda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans ve/veya yüksek lisans programlarındaki derslerden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür. Lisanslı olmayan programlar için ise ABD/ASD kurulunun teklifi ve EYK onayı ile ayrı bir bilimsel hazırlık programı oluşturulabilir.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili doktora programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak, bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile doktora programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra doktora programı derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak, doktora not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 46- (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen sürelerde tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Doktora programı; tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için, en az 240 AKTS karşılığı olan; toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders, seminer, uzmanlık alan dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için, en az 300 AKTS karşılığı olan toplam kırk iki ulusal krediden az olmamak koşuluyla 14 adet ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından oluşur.

(5) Doktora programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve doktora programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(6) Doktora programına kayıtlı öğrencilerin kredisiz olan Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerini almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri başarı ile tamamlayamayanlar tez savunma sınavına alınmazlar.

(7) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(8) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(9) Öğrenci, ilgili programa kayıt yaptırmadan önce Üniversite içindeki ve diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarındaki başka bir programdan almış olduğu ve üzerinden üç yıl geçmemiş olan derslerini, danışmanın ve ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile kayıtlı olduğu programda saydırabilir. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin hiçbir şekilde %50'sini geçemez. Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersleri muafiyet hesabına dâhil değildir.

(10) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 80 olması gerekir. Uzmanlık alan ve seminer dersleri için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(11) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen doktora öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında almış oldukları dersleri tekrar alamazlar ve muafiyet başvurusunda kullanamazlar.

(12) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerinden ya da yeterlik sınavından başarısız olanlara veya tez çalışmasını tamamlayamayanlara azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 47- (1) Doktora öğrencisinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bir bilgiye ve bilgiyi yorumlama kapasitesine sahip olup olmadığına yönelik yapılan yeterlik sınavının esasları şunlardır:

a) Kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayan lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır. Belirtilen bu süreler içerisinde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci, yeterlik sınavından başarısız sayılır.

b) Yeterlik sınavları, ABD/ASD kurulu tarafından önerilen, EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan ABD/ASD başkanı ile dört öğretim üyesinden müteşekkil beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Doktora yeterlik komitesi, beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan yeterlik sınav jürisini seçer ve ABD/ASD kanalıyla enstitüye bildirir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri farklı bir yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumunun ilgili bir ABD/ASD alanından seçilir. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren, varsa mazeretlerini bir hafta içinde enstitüye bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

c) Doktora yeterlik sınavı, aynı gün içerisinde olması kaydıyla yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Öğrencinin sözlü sınava girebilmesi için yazılı sınavdan başarılı olması gerekir. Bu sınavlarda başarılı sayılabilmek için, yazılı ve sözlü sınavların her birinden, 100 tam puan üzerinden en az 80 alınması gerekir. Yeterlik sınavı jüri üyeleri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu gerekçeleri ile değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, doktora yeterlik komitesi ve ABD/ASD başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

ç) Bilim alanı bir yabancı dil olan adayların, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından lisans derecesi ile kabul edilenlerin en az 90 puan, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenlerin en az 80 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan almaları zorunludur.

d) Yeterlik sınavına ilk kez girecek öğrenciler için yeterlik sınavları, yarıyıl sonu sınavlarını izleyen otuz günlük süre içerisinde yapılması koşuluyla hem güz hem de bahar dönemleri olmak üzere yılda iki kez gerçekleştirilir. İlk girdiği yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, başarısız olduğu bölüm/bölmelerden takip eden yarıyıl içerisinde ABD/ASD kurulunca belirlenen yeni bir tarihte tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

e) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, doktora programında asgari olarak verilen derslerin toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi üzerine enstitü kararıyla belirlenecek dersi/dersleri başarmak zorundadır.

f) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini ve seminerini başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK onayı ile yüksek lisans programına geçebilir.

Tez izleme komitesinin oluşturulması

MADDE 48- (1) Doktora yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili ABD/ASD kurulu önerisi ve EYK kararı ile sınav tarihini izleyen en geç bir ay içinde, bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanının yanı sıra, enstitü ABD/ASD içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın gerekçeli görüşü alınarak ilgili ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 49- (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrencinin, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencilerin önerisi reddedilmiş sayılır.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca, tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Düzeltme istenmesi halinde öğrenciye bir ay süre verilir. Bu süre sonunda da kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen nihai karar, son tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye yeni bir tutanakla tekrar bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Herhangi bir sebeple danışmanı ve/veya tez konusu değişen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesinin, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanması zorunludur. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi raporu en geç komite toplantısının yapıldığı dönemin sonunda ABD/ASD kurul kararı ile enstitüye bildirilir. Yapılmayan veya yapıldığı halde öğrencinin katılmadığı herhangi bir komite toplantısı, öğrenci için başarısızlık sayılır. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunması, tez izleme komitesi toplantısı olarak değerlendirilemez.

(7) Tez önerisinin kabul edildiği Ocak-Haziran veya Temmuz-Aralık ayları arasında tez izleme komitesi toplantısının yapılması şartı aranmaz.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 50- (1) Doktora programında bir tezin sonuçlandırabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporunun başarılı olarak sonuçlanmış olması ve öğrencinin, Senato tarafından belirlenen esaslara uygun biçimde yazacağı tezini belirlenen tarihte jüri önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini danışmanına teslim eder. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile birlikte tezi ABD/ASD aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü ise, danışmana ve jüri üyelerine göndermek üzere söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alır. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(2) ABD/ASD kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Doktora tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile atanır. Jüri en az ikisi yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili ABD/ASD'den olmak üzere toplam beş asıl ve en az biri yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundaki ilgili ABD/ASD'den olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde yer alan üyeler bu jürinin doğal üyeleridir. İkinci tez danışmanı, oy hakkı olmaksızın tez savunma sınavına izleyici olarak katılabilir.

(3) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren, en geç bir ay içinde tezi bilimsel içerik açısından inceleyerek tez hakkındaki görüşlerini yazılı rapor olarak hazırlarlar ve öğrenciyi tez savunma sınavına alırlar. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri sınavdan önce toplanarak tez hakkındaki raporlarını jüri başkanına sunarlar. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler; öğretim

elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Jüri üyelerinden tez izleme komitesi üyeleri hariç dilekçe ile mazeretini tez savunma sınavı tarihinden en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üyeler yerine yedek üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. EYK'ya mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yapar ve tez hakkında jüri üyelerinin raporlarını da dikkate alarak, salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Tezi kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik önerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi üzerine ABD/ASD kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez savunma sınavında başarılı olamayanlara talep etmeleri halinde azami süreleri içerisinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartların yerine getirilmiş olunması kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencilerin, takip eden dönem içerisinde denk gelmesi durumunda ikinci tez savunmasına girebilmeleri için ilgili yarıyla kayıtlı olmaları gerekir.

Diploma

MADDE 51- (1) Tez sınavında başarılı olmak ve varsa Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, doktora tezinin ciltlenmiş en az üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi, şekil yönünden uygun bulunan öğrenci ilgili ABD/ASD kurulunun kararı ve EYK onayı ile doktora diploması almaya hak kazanır. EYK, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen/getiremeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Doktora diploması üzerinde enstitü ABD/ASD'deki programın Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış adı ve mezuniyet tarihi bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye Senato tarafından belirlenen esaslara göre yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Sanatta yeterlik programının kapsamı

MADDE 52- (1) Sanatta yeterlik programı; bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olan öğrenciler ile yurt dışında lisans veya tezli yüksek lisans çalışmalarını tamamlamış ve diplomasının denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanmış olan öğrencilerin başvurabileceği, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

Sanatta yeterlik programının amacı

MADDE 53- (1) Sanatta yeterlik programı; öğrenciye, bağımsız araştırma yapmasını ve sanat/tasarım dalında yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırılmasını ve öğrencinin kendi disiplini içerisindeki temel konularda yeterlik sahibi olmasını amaçlar. Sanatta yeterlik programı sonunda hazırlanacak tezin ve birlikte sunulacak olan sergi, bireysel icra, konser, resital, gösteri, performans, temsil gibi uygulamalı çalışmaların; sanat/tasarım dalına yenilik getirme ve/veya yeni bir sanatsal yöntem geliştirme ve/veya bilinen bir sanatsal yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

Öğrenci kabulü, başvuru ve başvuru şartları

MADDE 54- (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ve yabancı uyruklu adaylar sanatta yeterlik programlarına kabul edilirler.

(2) Programa başvuracak adaylarda aşağıdaki şartlar aranır:

a) Adayların bir lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına/mezuniyet belgesine sahip olmaları gerekir.

b) Lisans veya yüksek lisans öğrenimlerini yurt dışında tamamlayan adayların Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olmaları gerekir.

c) Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların yüksek lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 75, lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuran adayların lisans not ortalamasının 100 üzerinden en az 80 olması gerekir.

ç) Adayların geçerli olan ALES veya eşdeğer puandan başvurduğu programın puan türünde, tezli yüksek lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurularında 55, lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurularında ise 80 puandan az olmamak koşuluyla ABD/ASD tarafından ilan metninde belirtilen ALES sözel puanına veya eşdeğer puanına sahip olmaları gerekir. Ancak, konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki ABD/ASD'ye öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

d) Yüksek lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuracak adayların kabulünde, ALES veya eşdeğer puanının yanı sıra, lisans ve yüksek lisans not ortalaması ile mülakat ve/veya yazılı sınav, yetenek sınavı ve portfolyo incelemesi sonuçları birlikte değerlendirilir. Başvurularda adayların; referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediklerini belirten bir kompozisyon, varsa uluslararası standart sınav sonuç belgesi ve benzeri diğer belgeleri istenmesi durumunda ilgili enstitüye teslim etmesi gereklidir.

e) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan eşdeğeri bir puan alınması zorunludur.

f) Konservatuvar programları ile güzel sanatlar fakültelerinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarındaki öğretim dili Türkçe olan programlarına başvurularında Devlet hastanesi veya Devlet üniversitesi hastanesinden alınmış sağlık raporu ile belgelenmesi şartıyla;

1) Düzeltilmemiş engeli en az %70 veya düzeltilmiş engeli en az %40 ve üzeri olan işitme engelli adaylarda,
2) Engel düzeyi %50 ve üzeri olmak üzere zihin yetersizliği bulunan engelli adaylarda,
3) Engel düzeyi %40 ve üzeri "yaygın gelişimsel bozukluk" (Otizm spektrum bozukluğu/çocukluk otizmi/atipik otizm, Rett Sendromu, Asperger Sendromu) tanısı bulunan engelli adaylarda,

başvuru yapabilmeleri için yabancı dil puanı aranmaz. Bu adaylar yabancı dil puanı olarak Üniversite tarafından aranan yabancı dil taban puanı şartını sağlamış sayılır.

g) Yurt dışında ikamet eden Türk adaylar ile yabancı uyruklu adayların öğretim etkinliklerini izleyebilecek kadar Türkçe bildiklerini; Senato tarafından belirlenen esaslara göre belgelemeleri gerekir.

(3) Sanatta yeterlik programlarına başvuru koşullarını sağlayan adaylar, en çok iki programa başvurabilirler.

Giriş sınavı

MADDE 55- (1) Güzel sanatlar fakülteleri, konservatuvarlar ve diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların başvurularında, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür.

(2) Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için;

a) Lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %25'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

b) Güzel sanatlar ile konservatuvarın ilgili anasanat dallarına yüksek lisans diploması ile başvuran sanatta yeterlik adaylarında, lisans mezuniyet not ortalamasının %10'u, yüksek lisans mezuniyet ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %50'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %25'i,

alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(3) Güzel sanatlar fakültesi/konservatuvar mezunu olmayan adayların başvurularında, öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması yüzlük not sisteminden farklı ise öğrencinin lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalaması Senato tarafından onaylanan esaslara göre yüzlük not sistemine dönüştürülür. Her bir aday için 100 tam puan üzerinden bir mülakat ve/veya yazılı sınav değerlendirmesi yapılır. Mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunda 60 ve üzerinde puan alan her bir aday için; lisans diploması ile başvuranlarda, lisans mezuniyet not ortalamasının %15'i, yetenek sınavı sonucunun %20'si, portfolyo incelemesi ile mülakat ve/veya yazılı sınav sonucunun %15'i ve ilgili puan türünde ALES veya eşdeğer puanının %50'si alınarak sanatta yeterlik giriş puanı hesaplanır.

(4) Sanatta yeterlik giriş puanı, lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 80, yüksek lisans derecesiyle kabul edilenler için en az 65 olan adaylar, ABD/ASD için ilan edilen kontenjanlara, puan sırasına göre sıralanarak başvuru programlarına yerleştirilirler. Sanatta yeterlik giriş puanları eşit olan adaylardan ilgili puan türündeki ALES veya eşdeğer puanı yüksek olan, ALES puanları da eşit ise lisans mezuniyet not ortalaması yüksek olan adaya öncelik verilir. Her program için belirtilen şartları sağlayan adaylar arasından, en çok ilan edilen kontenjan sayısı kadar yedek aday ilanda belirtilir.

(5) Giriş sınav jürisi ilgili ABD/ASD önerisi ve EYK kararı ile belirlenen ilgili ABD/ASD'de görevli üç veya beş asıl ve iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Gerekli hallerde, giriş sınav jürisi Müdürlük önerisi ile Üniversite

içinden veya başka bir yükseköğretim kurumunda görev yapan öğretim üyelerinden ABD/ASD önerisi şartı aranmaksızın Rektörün onayı ile oluşturulabilir.

Kayıt

MADDE 56- (1) Sanatta yeterlik programlarına kayıt hakkını kazanan adayların listesi, EYK kararı ile kesinleşir. Enstitüye kayıt yaptırmaya hak kazanan adaylar ilgili enstitü tarafından istenen belgelerin aslı veya enstitü tarafından onaylı örneğini akademik takvimde belirtilen tarihlerde enstitüye vererek kesin kayıtlarını yaptırırlar. Kesin kayıt yaptırmayan adayların yerine ilan edilen günlerde yedek adaylar başarı sırasına göre kayıtlarını yaptırırlar.

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 57- (1) Nitelikleri aşağıda belirtilen adayların eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir:

a) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri Üniversite dışındaki diğer yükseköğretim kurumlarından almış olan adaylar.

b) Lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri sanatta yeterlik programından farklı bir alanda almış olan adaylar.

(2) Bilimsel hazırlık programı uygulanacak öğrenciler için lisans ve/veya kayıtlı oldukları yüksek lisans programlarındaki derslerden en az üç en fazla altı dersten oluşan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD kurulu tarafından oluşturularak ilgili enstitüye önerilir. EYK tarafından onaylanan bilimsel hazırlık programı ilgili ABD/ASD başkanlığınca yürütülür.

(3) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili sanatta yeterlik programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK'nın onayı ile sanatta yeterlik programından dersler de alabilir. Bu şekilde alınan ve başarılı olunan dersler, bilimsel hazırlık programının tamamlanmasından sonra sanatta yeterlik program derslerinden sayılır. Ancak muaf tutulacak derslerin sayısı, öğrencinin asgari olarak alması gereken toplam kredili derslerin %50'sini geçemez.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıl olup bu sürenin sonunda bilimsel hazırlık programındaki tüm dersleri başarı ile tamamlayan öğrenciler kabul edildikleri programa başlayabilirler. Bilimsel hazırlık programında başarısız olan öğrencilerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(5) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili derslere devam, sınavlar, ders notları, ders tekrarı, kayıt silme ve diğer esaslar için öğrencinin ders aldığı programa ilişkin mevzuat hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık dersleri not dökümü belgesinde görünür ancak sanatta yeterlik not ortalamasında hesaba katılmaz.

Öğrenim süresi ve dersler

MADDE 58- (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmayıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı, ders dönemi ve tez dönemi olmak üzere iki dönemden oluşur. Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süreler içinde kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını bu maddede belirtilen sürelerde tamamlayamayan/tamamlayamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(3) Sanatta yeterlik programı, tezli yüksek lisans derecesiyle kabul edilen öğrenciler için, bir eğitim-öğretim yılı 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az 240 AKTS karşılığı olan; toplam yirmi bir ulusal krediden az olmamak koşuluyla, en az yedi adet ders, uzmanlık alan dersi, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi uygulamalar ile yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmalarından; lisans derecesi ile kabul edilen öğrenciler için, en az 300 AKTS karşılığı olan Senato tarafından belirlenen toplam kırk iki ulusal krediden az olmamak koşuluyla 14 ders, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi uygulamalar ile tez önerisi ve tez çalışmalarından oluşur.

(4) Bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla iki olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(5) Sanatta yeterlik programına kayıtlı bir öğrencinin lisans programlarından alabileceği ders sayısı, lisans öğrenimi sırasında almamış olması koşuluyla en fazla iki olup dersin Üniversite içinde verilen lisans derslerinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisans derslerinden olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının

önerisi ve EYK kararı gerekir. Ancak bu lisans dersleri, ders yüküne ve sanatta yeterlik programı için gerekli olan toplam krediye sayılmaz.

(6) Disiplinler arası programlardaki bir öğrencinin, kendi programı dışındaki bir program veya enstitüden alabileceği lisansüstü ders adedi, yabancı bir dilde verilen dersler de dâhil olmak üzere en fazla dört olup uzmanlık alan dersi bu sayıya dâhil edilmez. Alınacak dersin Üniversite içinden olması durumunda danışman onayı; Üniversite dışındaki diğer yurt içi/yurt dışı yükseköğretim kurumundan olması durumunda ise danışman onayına ek olarak ABD/ASD başkanlığının önerisi ve EYK kararı gerekir.

(7) Sanatta yeterlik programına kayıtlı öğrencilerin Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerini ya da bu derslerin eşdeğeri olarak tanımlanan dersleri almaları zorunludur. Kredisiz olan ve tez döneminde de alınabilecek bu dersleri başarı ile tamamlayamayan öğrenci tez savunma sınavına alınmaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(8) Öğrencinin bir dersten başarılı sayılabilmesi için notunun, 100 tam puan üzerinden en az 80 olması gerekir. Uzmanlık alan dersi için öğrenciler, dersi yürüten öğretim elemanı/elemanları tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(9) Yüksek lisans derecesiyle kabul edilen sanatta yeterlik öğrencileri, yüksek lisans öğrenimi sırasında almış oldukları dersleri tekrar alamazlar ve muafiyet başvurusunda kullanamazlar.

Yeterlik sınavı

MADDE 59- (1) Sanatta yeterlik öğrencisinin temel konular ve sanatta yeterlik çalışmasıyla ilgili konularda derinliğine bir bilgiye ve bilgiyi yorumlama kapasitesine sahip olup olmadığına yönelik yapılan yeterlik sınavının esasları şunlardır:

a) Derslerini başarıyla tamamlayan lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci, en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar, yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenci ise en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına alınır. Belirtilen bu süreler içerisinde yeterlik sınavına girmeyen öğrenci, yeterlik sınavından başarısız sayılır. Yeterlik sınavına ilk kez girecek öğrenciler için yeterlik sınavları yarıyıl sonu sınavlarını izleyen en geç 30 gün içinde olmak üzere güz ve bahar yarıyıllarında yılda iki kez yapılır. Sanatta yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci, takip eden yarıyıl içerisinde ABD/ASD kurulunca belirlenen bir tarihte tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin enstitüden ilişkisi kesilir.

b) Yeterlik sınavları, ABD/ASD kurulu tarafından önerilen, EYK tarafından onaylanan ve sürekli görev yapan ABD/ASD başkanı ile dört öğretim üyesinden müteşkil beş kişilik sanatta yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Sanatta yeterlik komitesi, beş asil ve iki yedek öğretim üyesinden oluşan yeterlik sınav jürisini seçer ve ABD/ASD aracılığıyla enstitüye bildirir. Danışman bu jürinin doğal üyesidir. Asıl jüri üyelerinden en az ikisi ve yedek jüri üyelerinden en az biri farklı bir yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumunun ilgili bir ABD/ASD alanından seçilir. Jüri üyeleri kendilerine tebligat yapıldığı tarihten itibaren, varsa mazeretlerini bir hafta içinde enstitüye bildirir. Mazereti olan üyenin yerine yedek üye davet edilir.

c) Sanatta yeterlik sınavı, aynı gün içinde olması kaydıyla yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde iki bölüm halinde yapılır. Bu sınavlarda başarılı sayılabilmek için, yazılı, sözlü, uygulamalı veya bunların bileşimi şeklinde yapılan sınavların her birinden, 100 tam puan üzerinden en az 80 alınması gerekir. Yeterlik sınavı jüri üyeleri öğrencinin yazılı, sözlü veya uygulama sınavlarındaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, sanatta yeterlik komitesi ve ilgili ABD/ASD başkanlığınca, yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik komitesi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, ilgili programda asgari olarak alınması gereken toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir.

Tez izleme komitesinin oluşturulması

MADDE 60- (1) Sanatta yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için, ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile sınav tarihini izleyen en geç bir ay içinde, bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi, üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanının yanı sıra, enstitü ABD/ASD içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının olması durumunda, ikinci tez danışmanı, dilerse komite toplantılarına izleyici olarak katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, zorunlu hallerde ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 61- (1) Sanatta yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrencinin, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini, tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunması gerekir. Tez önerisini altı ay içinde savunmayan öğrencilerin önerisi reddedilmiş sayılır.

(2) Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu, sözlü savunmadan en az 15 gün önce komite üyelerine dağıtır. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca, tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde, ilgili enstitüye bir tutanakla bildirilir. Düzeltme istenmesi halinde öğrenciye bir ay süre verilir. Bu süre sonunda da kabul veya ret

yönünde salt çoğunlukla verilen nihai karar, son tez önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye yeni bir tutanakla tekrar bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen veya geçerli bir mazereti olmaksızın bu maddede belirtilen sürelerde tez önerisi savunmasına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Herhangi bir sebeple danışmanı ve/veya tez konusu değişen öğrenciye ek süre verilmez, geçen süre azami süresinden sayılır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için, tez izleme komitesinin, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere, yılda iki kez toplanması zorunludur. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce, komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, o ana kadar yapılan çalışmaların bir özeti ve bir sonraki çalışma dönemi için yapılacak çalışma planı açıklanır. Öğrencinin tez çalışması, tez izleme komitesi tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tez izleme komitesi raporu en geç komite toplantısının yapıldığı dönemin sonunda ABD/ASD kurul kararı ile enstitüye bildirilir. Tez izleme komitesi tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunması, tez izleme komitesi toplantısı olarak değerlendirilemez.

(7) Tez önerisinin kabul edildiği Ocak-Haziran veya Temmuz-Aralık ayları arasında tez izleme komitesi toplantısının yapılması şartı aranmaz.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlandırılması

MADDE 62- (1) Sanatta yeterlik programında bir tezin sonuçlandırabilmesi için en az üç tez izleme komitesi raporunun başarılı olarak sonuçlanmış olması gerekir. Sanatta yeterlik tezini hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni, Senato tarafından kabul edilen yazım kurallarına uygun biçimde yazarak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır. Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini danışmanına teslim eder. Danışman, tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezi ABD/ASD başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Enstitü ise, danışmana ve jüri üyelerine göndermek üzere söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu alır. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez EYK'ya gönderilir. Öğrenci, tez savunma sınavından en az yedi gün önce tezinin birer nüshasını jüri üyelerine teslim etmek zorundadır.

(2) ABD/ASD kurulu, söz konusu teze ait jüri önerilerini, sınav tarihini ve tezin bir nüshasını tez savunmasından en az on beş gün önce enstitüye göndermek zorundadır. Sanatta yeterlik tez jürisi, uzmanlık alanları göz önünde bulundurularak ilgili ABD/ASD kurulunun önerisi ve EYK kararı ile atanır. Jüri en az ikisi yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere toplam beş asıl ve en az biri yurt içi veya yurt dışından başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere iki yedek öğretim üyesinden oluşur. Tez izleme komitesinde yer alan üyeler bu jürinin doğal üyeleridir. İkinci tez danışmanı, oy hakkı olmaksızın tez savunma sınavına izleyici olarak katılabilir.

(3) Sınav tarihinin EYK tarafından onaylanmasından sonra tez, jüri üyelerine gönderilir. Jüri üyeleri, söz konusu sanatta yeterlik çalışmasının kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi sınava alır. İlgili jürinin gerekçeli kararı ile savunma sınavı öğrencinin azami süresi aşılmamak koşuluyla bir ay ertelenebilir. Erteleme kararı bilgisi jüri toplanma süresinin en geç son günü danışman tarafından ilgili enstitüye yazılı olarak bildirilir. Süresi içinde tez savunmasının yapılamaması durumunda EYK resen yeni bir jüri belirler. Jüri üyeleri savunma sınavından önce toplanarak tez hakkındaki raporlarını jüri başkanına sunarlar. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır. Dinleyiciler öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşur. Jüri üyelerinden tez izleme komitesi üyeleri hariç dilekçe ile mazeretini en geç bir gün öncesinden beyan eden asıl üyeler yerine yedek üyeler ilgili ABD/ASD başkanlığı tarafından tez savunma sınavına davet edilir. Jüri üyeleri toplandığı halde öğrencinin tez savunmasına girmemesi halinde, durum jüri üyeleri tarafından tutanak altına alınır ve tutanak aynı gün enstitüye teslim edilir. Öğrenci mazeretini belgelendirdiği ve bu mazeret EYK tarafından kabul edildiği takdirde, mazeret süresinin bitiminden itibaren on beş gün içinde yeniden savunmaya alınır. EYK'ya mazeret sunmayan, mazereti kabul edilmeyen ya da mazeretli olsa dahi iki kez tez savunma sınavına girmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı bir oturum yaparak jüri üyelerinin raporlarını da dikkate almak suretiyle, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, ilgili ABD/ASD başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Varsa tez başlığına ilişkin değişiklik önerileri de tez savunma sınav jürisinin teklifi üzerine ABD/ASD kurulu kararını müteakip EYK onayı ile yapılır.

(5) Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Verilen düzeltme süreleri öğrencinin azami süresine dâhil değildir. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlara talep etmeleri halinde tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartların yerine getirilmiş olunması kaydıyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(7) Tez savunması sonucunda başarılı bulunan tezin fikri mülkiyet hakkı aksi belirtilmedikçe Üniversiteye aittir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencilerin, takip eden dönem içerisinde denk gelmesi durumunda ikinci tez savunmasına girebilmeleri için ilgili yarıyıla kayıtlı olmaları gerekir.

Diploma

MADDE 63- (1) Tez savunmasında başarılı olmak ve varsa Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş üç kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi, şekil yönünden uygun bulunan öğrenci ilgili ABD/ASD kurulunun kararı ve EYK onayı ile sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. EYK, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen/getiremeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde enstitü ile ilişkisi kesilir.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla enstitü tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen, üzerinde mezuniyet tarihi yazılı bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

(3) Öğrencilere diploma ile birlikte İngilizce diploma eki verilir. Diploma eklerinde öğrencinin gördüğü öğrenimin nitelikleri, öğrencinin başarı durumu ve diploma türü belirtilir.

(4) Diplomasını kaybeden ve durumu belgeleyen öğrenciye Senato tarafından belirlenen esaslara göre yeni bir diploma hazırlanarak verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Süresinden önce mezuniyet

MADDE 64- (1) Kayıtlı olduğu programın mezuniyet için gerekli koşullarını sağlayan öğrenci; tezli yüksek lisans programlarında en az üç yarıyılı tamamlamak şartı ile yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora/sanatta yeterlik programlarında en az altı yarıyılı tamamlamak şartı ile ve lisans derecesi ile kabul edilmiş doktora/sanatta yeterlik programlarında ise en az sekiz yarıyılı tamamlamak şartı ile erken mezun olabilir.

Özel anlaşmalar

MADDE 65- (1) Üniversite ile kamu kurumları veya özel kuruluşlar arasında yapılan özel anlaşmalar çerçevesinde lisansüstü eğitim yaptırmak amacıyla öğrenci kabul edilir.

Disiplin

MADDE 66- (1) Lisansüstü öğrencilerin disiplin iş ve işlemleri, 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi hükümlerine göre yürütülür.

Birinci derece kan ve kayın hısımlık bağı

MADDE 67- (1) Öğrenci ile birinci derece kan veya kayın hısımlık bağı olan öğretim üyeleri, öğrenciye danışman ve/veya ortak danışman olarak atanamaz; öğrenci kabulü, doktora yeterlik, tez izleme ve tez savunma sınavlarında görev alamazlar.

(2) Öğrenci ile birinci derece kan veya kayın hısımlık bağı sonradan tespit edilen öğretim üyeleri jüriden çıkarılarak yerlerine yedek jüri üyeleri görevlendirilir. Gereği halinde jüri yeniden belirlenir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 68- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri, Yükseköğretim Kurulu, Senato ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 69- (1) 3/10/2020 tarihli ve 31263 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinde Üniversiteye kayıtlı olan öğrencilerin intibaklarıyla ilgili iş ve işlemlerde Üniversite Yönetim Kurulu kararları uygulanır.

Yürürlük

MADDE 70- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 71- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Mersin Üniversitesi Rektörü yürütür.

